

Uiteenzetting thema zorgprofessionals 2 :

Nieuwe zorgconcepten en digitalisering

Gevraagde politieke actie

- Investeren in technologische innovatie en nieuwe zorgconcepten is een kwestie van lange adem. Het ministerie van VWS zou inkoopende partijen zoals zorgverzekeraars, gemeenten en zorgkantoren er op mogen aanspreken investeringen bij zorgorganisaties te stimuleren. Dit door o.a. meerjarige contractering met ruimte voor innovatie. Stimuleer zo de ontwikkeling van een innovatie-agenda met focus op arbeidsbesparende effecten;
- Draag vanuit de overheidsbegroting zorg voor middelen voor innovatie in de ggz. De marges in de ggz zijn al jaren achtereen laag. Het budget voor innovatie is mede daardoor structureel beneden peil. Zeker gezien de relatief hoge investeringskosten bij ICT is dit een probleem;
- Het ministerie van VWS, maar ook beroepsverenigingen en beroepsopleidingen moeten aandacht hebben voor het opleiden en versterken van ggz-professionals in de digitale beroepsuitoefening. Dit betekent attentie voor digitale vaardigheden maar ook het behandelen met behulp van eHealth, het leren door gebruik te maken van data en innoveren via eHealth¹. Draag samen met veldpartijen zorg voor een sterker curriculum op dat vlak en schep daarvoor voldoende financiële ruimte;
- Digitale uitwisseling geeft een impuls aan de continuïteit en kwaliteit van zorg bij overdracht van patiënten in de ggz-keten. Stimuleer het Ministerie van VWS de subsidieregeling te continueren en daarvoor nogmaals € 50 miljoen beschikbaar te stellen. Die regeling maakt het mogelijk dat ggz-aanbieders aanhaken op de uitwisselingsinfrastructuur, en die uitwisseling ook op de werkvloer kunnen implementeren. Het betreft de subsidieregelingen VIPP 3 (VIPP GGZ, voor ggz-instellingen) en VIPP 4 (VG, voor vrijgevestigde behandelaren). Bewaak daarbij met het ministerie ook de gegevensstroom vanuit de persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO);

- Vraag de bewindspersoon erop toe te zien dat de Regionale Samenwerkings Organisaties (RSO's) betrokken worden bij de toepassing van digitale zorgconcepten en de doorontwikkeling van de voor samenwerking noodzakelijke digitale gegevensuitwisseling.

Probleemanalyse

Het werken met nieuwe technieken, innovatie en digitalisering kan leiden tot een hogere zorgkwaliteit² en kán in potentie ondersteunend of ontlastend werken voor professionals, mits ze daarvoor (via o.a. opleidingen) voldoende geëquipeerd zijn. Anders is het eerder een bron van frustratie en werkdruk. Patiënten wisselen op hun beurt in hun cliëntreis van zorgaanbieder. Goede digitale gegevensoverdracht in de zorgketen kan leiden tot hogere kwaliteit van zorg en reductie van administratieve lasten.

- Het ministerie van VWS heeft de afgelopen jaren met de branche een tweetal subsidieregelingen - VIPP GGZ en VIPP VG - opgesteld. Zo kunnen patiënten hun dossiergegevens naar zich toe halen in het PGO. In omgekeerde richting is dit nog niet mogelijk. De vraag daarnaar onder zorgaanbieders groot. Want op die manier krijgt digitale interactieve zorg via het PGO een nieuwe dimensie;
- Uit schattingen (o.a. van de Europese Commissie) blijkt dat 30% tot 40% van de huidige beroepsbevolking niet genoeg digitale vaardigheden en bewustzijn heeft. Door verdere digitalisering kan dat oplopen richting 60%, ongeacht leeftijd en opleidingsniveau. Volgens een enquête in de ggz ligt het aantal digistarters tussen 10% en 50%. Tussen de 9.000 en 45.000 professionals ervaren minder werkplezier als gevolg van digitale werkstress en -druk. Dit terwijl het aantal digitale toepassingen verder toeneemt.

Oplossingsanalyse

Omarm en stimuleer de kracht van innovatie, digitalisering en data uitwisseling. Dit maakt het mogelijk om de druk op de wachtlijsten te helpen verminderen, door ondanks het gebrek aan zorgprofessionals toch de behandelcapaciteit te versterken. Dat vereist wel om de juiste inzet van technologie door professionals voldoende te ondersteunen. Zet in op digitale vaardigheden en kennis, zodat de positieve effecten van digitalisering op arbeidslast worden versterkt en de negatieve druk die dat nu op professionals legt wordt weggenomen.

- Innovatieruimte vereist investeringen, waarvoor momenteel in de sector te weinig marges zijn. Deze middelenkwestie moet in de inkoop worden opgelost of anders via overheidsingrijpen worden beslecht.
- De Nederlandse ggz heeft de afgelopen jaren een Basisgegevensset Ggz ontwikkeld. Deze gegevensset ondersteunt de overdracht van patiënten. De inbouw hiervan is in 2022 voltooid. Dit vormt een goede uitgangssituatie om de gegevens ook tussen zorgaanbieders uit te wisselen. De verbinding tussen aanbieders is een noodzakelijke vervolgstap;
- Investeer in -en verbeter- het curriculum om professionals toe te rusten met digitale vaardigheden en zicht op innovatie en eHealth oplossingen;
- Gegevensuitwisseling kent een (boven)regionaal karakter. Versterk de samenwerkingskracht onder meer door Regionale Samenwerkingsorganisaties (RSO's) te betrekken;

- Door het VIPP GGZ Programma is een ecosysteem ontstaan om gestandaardiseerd te werken. Continueer dit.

Toekomstbeeld

Techniek en innovatie helpt in de toekomst te zorgen voor meer behandelcapaciteit bij een toenemende zorgvraag. Dat is van belang, omdat een toenemende zorgvraag niet volledig kan worden opgevangen door het aantal professionals dat tot de arbeidsmarkt toetreedt. Om dit te realiseren moet niet enkel in de digitalisering en innovatie zelf worden geïnvesteerd, maar ook in de arbeidskrachten die die digitalisering en innovatie succesvol moeten implementeren. De samenhang van die zaken zorgt voor een sterke sector.

---

¹ Neem een voorbeeld aan het initiatief Six Fingers in de opleiding tot GZ-psycholoog van de Universiteit van Utrecht.

² [Zie bijvoorbeeld “Innoveren voor gezondheid – technologische en sociale vernieuwing in preventie en zorg”, TNO, 2013.](#)